

Chotymňáček

Ročník 26

Červenec- srpen 2018

ZDARMA

Před 100 lety vznikla Československá republika - 28. 10. 1918.

Jak se rodila republika

(Z časopisu Moje země si budeme připomínat vznik naší republiky)

Jako by už byla svoboda

Tři dny před vzpourou v Rumburku v Praze skončila unikátní akce, která později upadla v zapomnění – kongres utlačovaných národů Rakousko-Uherska. Za okázalé podpory Pražanů se sešli zástupci všech národů c.k. monarchie s výjimkou Němců a Maďarů, označených za utlačovatele. Přijela řada politiků i umělců – třeba slovenský básník Pavol Országh Hviezdoslav, který prohlásil: „Přišel jsem z chladu ohřát se k vysoko planoucí vátře vašeho zápalu a nadšení. S vyprahlými rty přišel jsem se napít plnými doušky z vašich radostí!“

Ulice Prahy byly plné jásajících lidí s červenobílými vlajkami, všude se pestřily lidové kroje – jako by ani národ nestrádal válečným utrpením. Ema Destinová v Národním divadle zpívala Libuši, Eduard Vojan přednášel básně Jana Nerudy a Petra Bezruče. Maďarský deník Magyarország o Češích napsal: „Tento národ ještě dovede být nadšen!“ (V té době dosud nebyla napsána věta: „Celý český národ je banda simulantů.“)

Teprve po třech dnech bujarých akcí, jež působily, jako by Praha byla svobodná, se c.k. úřady „probudily“ a pustily do díla. Zakázaly veškerá shromáždění, vyhnaly delegáty z Prahy a pohrozily, že „napříště budou shromáždění bezohledně i s použitím zbraně rozptýlena“. Tak skončil český výlet do svobody a vrátily se stísněné válečné poměry. Špangle pro horníky

Své o tom věděli horníci v rosicko-oslavanských dolech. Ty byly dány do správy armádě, která pro dělníky zavedla vojenské tresty včetně neblaze proslulých „španglí“. Není divu, že – jak napsal rosický kronikář František Pokorný – lidé „stále otevřeněji projevovali radost nad neúspěchy rakousko-uherských vojsk“. Kronikář však také suše konstatuje, že se „množí udání osob pro neloyální projevy“.

V Rosicích byly četníky zabaveny poslední zbytky zemáků (brambor), určené k výsadbě. Snědli je horníci. Zatímco vybrakovaná země hladověla, bankovní experti připravovali oddělení financí budoucího státu od Vídně. Jak se ale nová měna bude jmenovat? Ponechá si c.k. název „koruna“, v té době starý jen 26 let? Nebo bude přijat některý z řady návrhů: řepa, sokol, lev, groš, káně, denár, stotina aj.?

Spory se vlekly do roku 1924, kdy bylo rozhodnuto, že zůstane koruna. Což bylo paradoxní, protože ostatní nástupnické státy Rakousko-Uherska zavedly nové názvy měn: Rakousko třeba šilink.

K odvodu jdou i čivavy?

Jak se doba odrážela v Jablonci nad Nisou? O tom podává svědectví deník Gablonzer Tagblatt. Jeho prvomájovému vydání vévodí zpráva o „odvodu psů z jabloneckého okresu“. Zdůrazňuje, že se odvod „týká všech psů, ať už tažných nebo v tahu nezacvičených“ a že se psi musejí dostavit s obojky.

Dobrou zprávou pro Jablonečáky má být znovuotevření „Slunečních lázní v Měsíční ulici“. Za „nízké vstupné“ zde bylo možné se

opalovat a cvičit na nářadí. Kolik lidí na to asi mělo náladu?

Zvláště všimneme-li si zprávy z 10. května: „Po šesti dnech hladovění dnes dostanou naši občané první dávku chleba: $\frac{1}{4}$ bochníku chle-ba na osobu.“ Noviny přitom kritizují „lich-vářské ceny“, za něž prý musejí Jablonečtí od Čechů ve vnitrozemí kupovat potraviny.

List „Posel z Krkonoš“ hlásí, že hostinský z Luční boudy (1 400 metrů nad mořem) ze zoufalství poprvé zasadil vlastní brambory; bohužel nevíme, jakou měl sklizeň. V nové tabákové náhražce už je pouze 20% tabáku – zbytek představuje pražený chmel a sušený jetel (prý kvůli aromatu).

Ale pozor – 29.května 1918 se v novinách objevuje zprávička o „tajemné epidemii“, která prý sice není závažná, ale ve Španělsku už postihla třetinu obyvatel. Jenže ona závažná je. Po první světové válce, jež přinesla přímo na frontách smrt více než deseti milionům lidí, na lidstvo útočí španělská chřipka, která si celosvětově vyžádá 50 až 100 milionů obětí. Mezi prvními našimi oběťmi byli třeba malíři Egon Schiele a Bohumil Kubišta...

Pokračování příště

Usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Chotyně konaného dne 19. června 2018

Obecní zastupitelstvo po projednání:

1. Bere na vědomí, že zasedání se zúčastnilo 12 členů zastupitelstva.
2. Schvaluje všemi hlasy hospodaření obce v roce 2017 a Závěrku obce za rok 2017 bez výhrad. Příjmy v roce 2017 byly ve výši 19 808 726,- Kč, což je 96,75 % plánovaného rozpočtu. Výdaje byly ve výši 17 191 993,- Kč, což je 100,10 % plánovaného rozpočtu. Dále je součástí výdajů splátka jistiny úvěru na Dům s pečovatelskou službou ve výši 1 636 104,- Kč.
3. Schvaluje všemi hlasy bez výhrad Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce Chotyně za rok 2017, kterou provedl odbor kontroly Krajského úřadu Libereckého kraje. Při přezkoumání hospodaření obce za rok 2017 po-

dle § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb. nebyly zjištěny chyby a nedostatky. Při přezkoumání hospodaření nebyla zjištěna žádná závažná rizika, která by mohla mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti. Zároveň schvaluje všemi hlasy Závěrečný účet obce Chotyně za rok 2017.

4. Schvaluje všemi hlasy hospodaření Základní školy a Mateřské školy Chotyně, příspěvkové organizace. Výnosy v roce 2017 byly ve výši 9 037 333,81 Kč, náklady byly ve výši 8 727 517,39 Kč. Zisk ve výši 309 816,42 Kč bude převeden do fondu rezerv ZŠ a MŠ Chotyně. Zároveň schvaluje všemi hlasy Roční účetní závěrku ZŠ a MŠ Chotyně dle Vyhl. 220/2013 Sb.

5. Schvaluje všemi hlasy 2.změnu rozpočtu na rok 2018:

Výdaje:

Záležitosti vodních toků	+ 30 000,-
Ostatní tělovýchovná činnost	+ 60 000,-
DPS – opravy po požáru a rev.	+ 300 000,-
Opravy komunikací	+ 300 000,-
Celkem	+ 690 000,-

Navýšila se částka na opravy komunikací, protože se pravděpodobně během srpna opraví komunikace ke hřbitovu, část za mostkem ke golfu a následně úsek kolem Ulrychů, dále nájezd ze silnice k okálům a cesta podél okálů.

Dále se převádí kapitola Ostatní neinvestiční transfery z Činnosti místní správy na samostatnou kapitolu Příspěvky mikroregionu.

6. Schvaluje všemi hlasy prodeje pozemků: p.p.č. 774/23 o velikosti 514 m² za částku 15,- Kč/m², celkem 7 710,- Kč, p.p.č. 774/22 o velikosti 88 m² za částku 15,- Kč/m², celkem 1 320,- Kč.

Schvaluje všemi hlasy odkup dvou komunikací od společnosti TEXWORLD s.r.o.. p.p.č. 999/15, ostatní plocha o výměře 2 174 m² za částku 86 960,- Kč a p.p.č. 1018/16, ostatní plocha o výměře 2 295 m² za celkovou částku 2 295,- Kč.

7. Bere na vědomí, že členská schůze mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko dne 19. 6. 2018 schválila Závěrečný účet mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko za rok 2017.

8. Stanovuje všemi hlasy přítomných počet zastupitelů pro volební období 2018-2022 v počtu 15.

9. Schvaluje všemi hlasy, aby hrob H13 byl darován pro uložení urny paní Vlasty Landové, součástí darovací smlouvy bude i pronájem hrobového místa na 10 let a částka 30 000,- Kč na opravu hrobu

(cca 50% nákladů). Z tohoto rozhodnutí zastupitelů mám velkou radost, protože paní Vlasta k Chotyni prostě vždycky patřila. Pomáhala, kde mohla a moc mi chybí. Požádala jsem pozůstalé, aby na desce bylo napsáno Dlouholetá ředitelka školy v Chotyni.

Podarilo se získat dotace z Libereckého kraje

Z programu Podpora jednotek požární ochrany obcí Libereckého kraje jsme získaly dotaci ve výši 85 000,- Kč na pořízení dalších 3 dýchacích přístrojů s vývody pro 2.plicní automatiku včetně brašen.

Z programu obnovy venkova jsme získali dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení ve středu obce ve výši 300 000,- Kč.

Mikroregion Hrádecko-Chrastavsko získal z programu obnovy venkova dotaci na projekt Obnova obecní infrastruktury – hřbitovů na území mikroregionu ve výši 450 000,- Kč. Na každou obec tak vychází částka cca 50 000,- Kč. Nám to přispěje na již hotové přístupové cesty k márnici venku i uvnitř hřbitova.

Poselství víly Nisy

Milí lidé!

Vyslechněte poselství, se kterým k vám jako každý rok přicházím:

Před sto lety vaši pradědové vytvořili stát, v němž měly své místo i moje břehy. Když jsem ten stát musela na čas opustit a po mém návratu zase muselo odejít mnoho původních obyvatel, přišli vaši dědové, aby tu vytvořili své nové domovy.

Vaši otcové pak zde živili své rodiny a často k tomu využívali mou vodu.

Vy už jste se však naučili o řeku starat jako o svůj širší domov.

My řeky nejsme jen silou vody, ale i krásou krajiny. Kdo pro nás něco udělá, dělá to i pro ty, ke kterým teče naše voda.

Děkuji vám za péči o krásu mé i vaší řeky a věřím, že k tomu vedete i své děti.

Vaše víla Nisa

Vílu Nisu jsme přivítali v sobotu 16. června. Počasí bylo super a všichni si mohli užít vše, co se nabízelo. Děkuji chlapům, kteří se starají o postavení a uložení podia – M. Derfl, O. Mlejnecký, T. Moravec, J. Polma. Děkuji školce a škole za moc hezká představení. Určitě nebylo jednoduché vše s dětmi nacvičit.

Děkuji Multisport Teamu za organizaci sportovních disciplín pro děti. Děkuji R. Bluskovi a jeho kamarádům za ukázkou modelů aut a další techniky. Děkuji myslivcům za možnost zastřílet si na terče.

Velké díky Honzovi Polmovi za moderování celé akce, pomoc s přípravou včetně zajištění kapel. Také velké díky panu Josefu Dlouhému za řešení problémů s elektřinou.

Díky kapelám pod vedením pana Munzara, ty už k Chotyni prostě patří.

Občerstvení zajišťovali Šmidliboys s D. Málkem, hasiči a sokolové. Vše se snědlo a vypilo a byl super výběr.

Děkuji všem, kteří se na akci podíleli a děkuji i těm, kteří přišli a prostě se bavili.

Starostka

Soused Franta

Je sice teprve první polovina července, ale příroda i s tím málem vody je oproti normálnímu stavu v předstihu a o zahrádkách to platí rovněž tak. Pokud nezapomeneme zalívat, tak již sklízíme ranou zeleninu, drobné ovoce i bylinky. Věřím tomu, že pokud nepříjde žádná velká pohroma, silný vítr nebo kroupy, bude i ovoce.

V květnu zorganizovala paní Mitrová „malou tržnici“ sadby, která zahrádkářům přebývala. Byl jsem velmi překvapen, kolik lidí z Chotyně i odjinud přišlo do parku pro sadbu. Prodejce stromků z České Lípy, který byl pozván, byl s prodejem spokojen. Lze říci, že se tato miniakce povedla.

Zahrádkáře z Chotyně ještě čeká jedna akce a to Jablkoobraní, které se bude konat 29.9.2018. Stejně jako loni bychom si představovali tuto akci s občerstvením, ochutnávkou toho, co se dá vyrobit z jablíček, výstavou ovoce a květin a s prodejem jablek a rostlin. Jen bych si před-

stavoval, že se Chotyňáci více zapojí a přijdou se pochlubit svým ovocem, které vypěstovali a případně i výrobky, které doma z ovoce vyrábějí.

Nakonec bych chtěl popřát všem Chotyňákům, aby jim na jejich zahrádkách letos vyrostlo hodně zdravé a kvalitní zeleniny a ovoce a ve zdraví si ho užili.

Váš souseď Franta

Milí sousedé,

Jablkobraní a výstavka ovoce, zeleniny a květin se bude konat i letos, a to v sobotu 29. září. Budete moci opět přijít a pochlubit se svými výpěstky, nebo něco dobrého upéct či hezkého vyrobit. Bude to zkrátka příležitost k setkání, popovídání si se sousedy a ochutnání místních dobrot.

I letos na Jablkobraní nebude chybět moštování, program pro děti, prodej domácích výrobků, ochutnávka domácích pálenek a samozřejmě soutěž o nejchutnější jablečný koláč.

Dokonce i děti budou mít možnost prodávat svoje výrobky. Kdo by se chtěl zapojit do prodeje nebo do soutěže, ať neváhá a napíše na mail jablkobraní@gmail.com.

O hudbu a dobrou náladu se tradičně postará Chotyňská 12 a Naveta Big Band.

Jana Mitrová

Léto, prázdniny, dovolené – bud'te opatrní!

Letní prázdniny. Dva měsíce bez školních povinností, kdy teplé dny lákají ke hrám a sportovním aktivitám. Nedostatečný dohled dospělých, přecenění schopností, podcenění rizika, chybějící bezpečnostní pomůcky – to jsou hlavní příčiny následných dětských úrazů a zvýšeného počtu zásahů zdravotnické záchranné služby.

Obvyklým důvodem zranění dětí při sportu a venkovních aktivitách je absence bezpečnostních pomůcek. Ty v případě pádu dokážou úrazu mnohdy zcela zabránit, nebo alespoň rozsah zranění zmírnit. Základní, a pro děti povinnou ochrannou pomůckou, je přilba – a to nejen při jízdě na kole. Měla by být samozřejmostí také při jízdě na koloběžce, skateboardu nebo bruslích.

Se vzrůstající oblibou zahradního grilování stoupá i počet popálenin. Tato poranění jsou velmi bolestivá a traumatizující a jejich hojení dlouhodobé. Dalším velkým rizikem jsou zahradní bazény a je-

zířka. Při jízdě autem by mělo být samozřejmostí použití bezpečnostních pásů a dětských zádržných systémů.

Letní zdravotní rizika se však nevyhýbají ani dospělým. Tento trend je obecně ovlivněn zvýšenou aktivitou všech obyvatel – cestováním, sportováním, při kterém lidé neodhadnou své síly, zahrádkařením, kutilstvím.

SPORT

Nepřeceňujte své síly, zejména pokud během roku pravidelně nesportujete. Pro sport si vybírejte terén, který odpovídá vašim silám a schopnostem. Nepodceňujte bezpečnost a používejte ochranné prostředky, například přilby a chrániče.

KOUPÁNÍ

Dbejte na dodržování známých pravidel: neskákat do neznámé vody či nechodit do vody rozehrátí. Opatrní by měli být především kardiaci, epileptici, lidé s vysokým krevním tlakem a všichni, kdo trpí nějakým chronickým onemocněním. Malé děti u vody vždy hlídejte. Kruhy na koupání a rukávky nejsou v žádném případě plnohodnotnou ochranou neplavců.

POBYT NA SLUNCI

Vystavení pokožky slunečním paprskům by nemělo být náraz, ale postupné. Nezapomínejte na kvalitní opalovací krémy, čepici a sluneční brýle. Vyhněte se tak spáleninám, úžehu, který vzniká při pobytu na slunci, či úpalu, který je způsoben pobytem v horkém prostředí. Nepodceňujte svůj aktuální zdravotní stav a dodržujte pitný režim, úměrně se oblékejte, noste pokrývku hlavy.

DOPRAVNÍ NEHODY

O prázdninách vyjíždí na silnice mnoho řidičů, kteří nejsou zvyklí na běžný provoz a často nedokážou odhadnout své schopnosti. V letním horku se navíc i nejzkušenější řidič mnohem rychleji unaví a ztratí na ostražitosti. Jakmile za volantem pocítíte únavu nebo slabo z přehřátí, zastavte, nadýchejte se čerstvého vzduchu, napijte se, udělejte si přestávku nebo si i na chvíli zdímněte.

ALKOHOL

Především o prázdninách mládež experimentuje s drogami a alkoholem, a tak naši záchranáři často ošetřují nezletilé intoxikované osoby. Alkohol snižuje odhad míry rizika a lidé pod jeho vlivem přecenují své schopnosti i síly.

Někdy nehouká sanitka, ale přilétá vrtulník

Přemýšlíte někdy, jak se záchranáři dostanou do těžce přístupného terénu bez cest a silnic? Nebo proč k „obyčejné“ mrtvici letí vrtulník? Letecká záchranná služba je nedílnou součástí zdravotnické záchranné služby. V České republice funguje v současné době deset středisek, odkud vzlétá vrtulník k záchrance života, sídlo liberecké letecké záchranky je na letišti Liberec.

Vrtulník Kryštof 18 (jméno dostal podle sv. Kryštofa, patrona poutníků, řidičů, letců či leteckých záchranářů, číslo 18 je pořadové číslo vzniku LZS Liberec v tehdejší Československu) zasahuje především na území Libereckého kraje a je provozován pouze ve dne.

Stejně jako záchranáři pozemní, i letečtí jsou řízeni dispečinkem. Ten je podle potřeby vysílá buď k zásahům do nepřístupného terénu nebo k pacientům, kteří vyžadují co nejrychlejší transport do nemocnice. To může být právě příklad oné mozkové mrtvice, kdy je nutné, aby se pacient na ošetření do iktového centra dostal co nejdříve tak, aby byly maximálně sníženy možné následky.

Výzva ke vzletu vždy přichází ze zdravotnického operačního střediska, které vysílá adekvátní pomoc na místo události na základě vyhodnocení informací od volajících. Již během hovoru s volajícím upozorní operátoři posádku na připravovaný vzlet. Pilot s mechanikem startují motory vrtulníku, poté nastupuje lékař a záchranář s podrobnými informacemi, a během dvou minut odlétají. Na místě zásahu pilot s pomocí celé posádky vybere nejvhodnější místo k přistání. Záchranáři ošetří pacienta a lékař rozhodne o způsobu transportu a směřování do zdravotnického zařízení. V případě transportu pacienta do Krajské nemocnice v Liberci přistává vrtulník na nově vybudovaném heliportu přímo v areálu nemocnice, kde je pacient předán zasahující posádkou vrtulníku přímo ošetřujícímu týmu.

Při zásazích s využitím podvěsu LZS Liberec úzce spolupracuje s Horskou službou Jizerské hory a Krkonoše. Od roku 2005 létají záchranáři moderním dvoumotorovým vrtulníkem EC 135 T2, který je pro záchranné činnosti využíván po celé Evropě.

EC 135 T2 je dvoumotorový vrtulník, s cestovní rychlostí asi 230 km/h (maximální 287 km/h). Zdravotnická zástavba vrtulníku je upravena pro tři až čtyři členy posádky a jednoho pacienta. V tomto složení posádky, a s daným zdravotnickým vybavením, je vrtulník schopen letět přibližně 1,5 hodiny, což je to zhruba cesta do Prahy a zpět s rezervou pro další zásah v Libereckém kraji.

Zdrav.záchranná služba Libereckého kraje

Šikovné ruce našich seniorů pro radost a potěšení

Tak se jmenovala výstava ve dnech 23. a 24. června v Lysé nad Labem, které se zúčastnily naše seniorky (J. Tvrdíková, Z. Koutníková, L. Morgensternová, I. Nováková a J. Munzarová) společně s hrádeckými seniorkami. Za krásné ručně dělané výrobky získaly Pamětní list – cenu návštěvníka za oceněnou práci XI X. ročníku soutěže. Získaly 500 hlasů od návštěvníků výstavy. Pokud byste chtěli vidět ukázkou jejich prací, jsou vystavené ve výloze Domu chovatelů v Hrádku nad Nisou.

Je dobojováno, známe letošní Zlatou pětku

Do letošního ročníku Zlaté pětky se přihlásilo devatenáct pětičlenných týmů žáků pátých tříd z Mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko. Od května procházely jednotlivými koly internetové kvalifikace, aby deset nejlepších týmů mohlo změřit své síly ve finále na Státním hradě a zámku Grabštejn, jehož atraktivní prostory od sklepů až po věž každoročně poskytují finálovým bojům zázemí. Soutěž připravilo Město Hrádek nad Nisou za finanční podpory Dotačního fondu Libereckého kraje, mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko a štedrých sponzorů. Finále se uskutečnilo na Státním hradě a zámku Grabštejn, který nám s kastelánkou paní Ing. arch. Ivou Bártovou pravidelně poskytuje zázemí pro finále. Nejatraktivnější ceny do finále věnovala IQLANDIA a IQPARK. Žáci ze ZŠ Lidická v Hrádku nad Nisou pod vedením ředitele školy Mgr. Jaroslava Poláčka v roli astronomů, zbrojířů, kronikářů a pekařů obsadili jednotlivá hradní stanoviště. Z kuše se střílelo pod vedením Mgr. Václava Havla, ředitele ZŠ v Loučné a jeho pomocníků. Tradičně s námi spolupracoval i Dům dětí a mládeže v Hrádku nad Nisou, ten zajišťoval podporu při výrobě keramických znaků jednotlivých týmů.

Své týmy podporovaly i jednotlivé základní školy a městské nebo obecní úřady z mikroregionu. Letošní realizační tým a porotu tvořili Pavel Farský, Mgr. Jaroslav Poláček a Roman Sedláček. Všem donátorům, spolupracovníkům a pomocníkům touto cestou moc děkujeme!

Příští jaro soutěž znovu oslaví další generaci pátáků.

Kompletní výsledky ročníku 2018

1. Správná pětka (ZŠ Lidická Hrádek nad Nisou)	148 bodů
2. Chrastaváci koumáci	141 bodů
3. Turbo želvy Rynoltice	141 bodů
4. Sirény Bílý Kostel n.N.	139 bodů
5. Unicorns ZŠ Donín	136 bodů
6. Zlaté jedničky ZŠ T.G.M.	132 bodů
7. Páťáci Chotyňáci	130 bodů
8. Pomsta kapitánovi ZŠ T.G.M.	130 b.
9. Doníňáci ZŠ Donín	129 bodů
10. Dragons	110 bodů

Veterinární muzeum

Nový prohlídkový okruh "Veterinární muzeum aneb dějiny nejen československé vojenské kynologie" ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem, Centrem vojenské kynologie a Ing. Markem Purmenským, bývalým velitelem CVK Chotyně je veřejnosti přístupný od úterý 10. července 2018, tedy přesně od 25. výročí zpřístupnění hradu. Zároveň tak nejen exponáty ČSLA oslavíme 100. výročí vzniku Československé republiky a část věnovaná současné vojenské praxi připomene 25. výročí vzniku České republiky. Veterinární muzeum představuje polní veterinární soupravy pocházející z výzbroje německé armády z konce 1. světové války a meziválečného období, sovětské armády a ČSLA. Většina souprav je určena k léčbě koní a dalších hospodářských zvířat. K vidění jsou

například: • souprava pro detekci a léčbu zvířat zasažených bojovými chemickými látkami • narkotizační souprava určené k uspaní služebních psů • maketa koníka sloužící jako pomůcka pro výuku uzdění a sedláni koně • československá souprava na léčbu poštovních holubů • současnou kynologickou výstroj. Návštěvníci se dozvědí i o dnešním využívání tzv. dolního zámku na Grabštejně a jeho okolí Armádou ČR. Zájemci o prohlídku se též seznámí i s dramatickým příběhem grabštejnského válečného hrdiny – vojenského psa Atose, který se účastnil mise v afghánském Lógaru. Nový prohlídkový okruh je veřejnosti přístupný od úterý do neděle během letních prázdnin (v 10, 12, 14 a 16 hodin) a o víkendech v září a říjnu (v 10, 12 a 14 hodin).

Množství odpadů, které naše obec v roce 2017 vytrídila a kolik finančních prostředků za třídění získala

1. čtvrtletí	4,422 t	16 587,- Kč
2. čtvrtletí	4,754 t	19 968,50 Kč
3. čtvrtletí	4,846 t	19 305,50 Kč
4. čtvrtletí	2,694	9 299,50 Kč
Celkem	16 716 t	65 160,50 Kč

Anenské poutě, oslavy a zábavy 26. 7.

Uctívání sv. Anny, podle apokryfního evangelia sv. Jakuba z 2. století matky Panny Marie, sahá v západní církvi do 8. století. Výrazně se rozvinulo na sklonku středověku. V roce 1584 nařídil papež Řehoř XI II. slavení svátku sv. Anny pro celou církev. O oblíbenosti světice svědčí velký počet patronací: sv. Anna platí za patronku horníků, cihlářů, provazníků, za ochránkyni manžel-

ských párů, matek, dělnic a hospodyň, za přímluvkyni za šťastný sňatek a požehnání dětmi, ba i za dešť. Bývá zobrazována často s dcerou a v trojici s Marií a malým Ježíškem. Kult svaté Anny, jenž se v první linii zformoval jako kult mateřství, zakotvil v lidové kultuře poměrně široce a pronikl do různých oblastí života. Den památky světice byl slaven jako poloviční svátek, a to průvody na poutní místa, ke kaplím a sochám, a zdržením se některých pracovních činností. Kromě výročního svátku zasvěcovali lidé k počtě sv. Anny jeden den v týdnu, úterý. Bylo zvykem zažehnout svíci a vyslovit modlitbu ke sv. Anně. Ten den byl pokládán za zvláště vhodný nejen pro vyslyšení modliteb, ale také pro uzavírání zásnub a sňatků. Také proto se stalo úterý oblíbeným dnem svateb. Sv. Anna jako patronka manželů a rodiny bývá v litaniích vzývána jako „útočiště bezdětných“ a jako mocná ochránkyně žen v hodině porodu. Těhotné ženy nosily škapulíř s rytinou sv. Anny nebo ochranné cedulky s texty zařikání.

Křestní jméno Anna patřilo donedávna k nejčtetnějším a s tím souviselo vyhrávání muzikantů Annám na vsi v den svátku, zejména zámožnějším ženám. Oblibě se těšily v 19. století anenské slavnosti ve městech, pořádané venku nebo v zahradních restauracích, s tancem, zpěvy, deklamacemi, soutěživými hrami dětí a večerním ohňostrojem. Vzorem jim nejspíše byly proslavené anenské svátky, Annenfeste, ve Vídni.

Nejvíce svatyň zasvěcených sv. Anně vzniklo v 17. a 18. století. Z některých se stala poutní místa, zejména u léčivých pramenů. Patří k nim Sudějov na Kutnohorsku, Svatá Anna u Pohledu na Havlíčkovobrodsku, Lhota svaté Anny s poutní kaplí (založena 1682) na Strakonicku, poutní kostel sv. Anny v Plané u Tachova (1725). Chodilo se k Svaté Anně u Skutče s léčivým pramenem a kaplí, na Křížový vrch u Jeseníku ke kapli sv. Anny, do poutního kostela sv. Anny v Přehořově na Soběslavsku, do Staré Vody u Libavé. Na poutní cestě z Poličky na Svatou Horu u Pří-

brami nosily dívky – panny sochu Panny Marie a sochu sv. Anny vdovy, které se označovaly modrými pentlemi na bílých čepcích na znamení smutku. Četnému výskytu anenských poutí odpovídá i množství poutních tisků s modlitbami, písněmi i obrázky sv. Anny. Sv. Anna byla vzývána při očních chorobách. Léčivou moc měla anenská studánka v Sudějově. Říkalo se *Sudějovská svatá Anna uzdravení očí dává, proti bolení očí pomoc dává.*

Pranostika z Pojizeří vysvětluje svatoanenské patronství cihlářů: Svatý Vojtěch začíná, sv. Anna púlí, svatý Václav končí cihlářský rok. Na Železnobrodsku se řídila výroba cihel tímto pořekadlem, neboť do svátku sv. Anny musela být hotova polovina roční produkce. Svátek cihlářů se tam zakončoval ještě v první polovině 20. století „cihlářským věnečkem“ (Plavy u Železného Brodu).

Anenský svátek cihlářů se usadil zejména ve středních Čechách na Zbraslavsku a Slánsku a v cihelnách některých pražských čtvrtí (Smíchov, Strašnice). Cihelny byly na každé peci a na domech cihlářů o svátku ozdobeny vysokými tyčemi nebo smrčky s kvítím, stuhami, pestřými šátky. Ženy – dělnice obcházely majitele cihelny a obchodníky se stavebninami, podávaly jim s vinšem kytice, a by se jim pak dostalo odměny v drobných penězích. Po bohoslužbě nastalo hodování doma a v hospodě. Tak slavili cihláři v devadesátých letech 19. století.

Do patronství světice Anny se promítla časová spojitost se žňovými pracemi. V Sata nicích u Prahy děti vzývaly sv. Annu přímo v poli *Bábo, bábo, svatá Anno, dej, aby uzrálo!* Začátek žňových prací vyjadřují pranostiky *Svatá Anna zavádí žence do pšenice* (Hořicko), *Svatý Jakub seče, svatá Anna peče* (Boleslavsko); druhá značí, že jsou již výsledky žní.

Svatý Vavřinec, první podzimec 10. 8.

Svatý Vavřinec se pro svou mučednickou smrt v roce 258 v Římě (za císaře Valeriána

byl upálen na roštu, rošt je jeho hlavním atributem) stal patronem povolání, která mají co činit s ohněm, tedy hasičů, uhlířů, kuchařů, sklářů a ochráncem před popálením a duší v očištění. Po celý středověk platil za ochránce před nebezpečím ohně. Den sv. Vavřince dělí léto a s tím souvisí pranostiky, které určují počasí podzimu: *Jak Vavřinec navaří, tak se podzimek zdaří.* Ohlašují sklizeň brambor *Na sv. Vavřince první jablko do hrnce* (Litovelsko), *Na sv. Vavřince s kobzolama do hrnce* (Slezsko). Poslední letní hora s intenzivním slunečním svitem jsou rozhodující pro zrání hroznů vinné révy. Tak praví pranostika z roku 1617: *Na svatého Vavřince bude-li pěkný čas, přinese hojně vína dobrého; byť pak pršelo, neškodí nic, když tolika slunce jest.*

(Z knihy *Obyčeje a slavnosti v české lidové kultuře.*)

Na Obecním úřadu je stále k dispozici permanentní vstupenka do ZOO v Liberci. Je pro 5 osob.

Ve dnech 23. 7. – 3. 8. bude uzavřena
KNIHOVNA - DOVOLENÁ.

Během měsíce července začne firma ELMOS s.r.o. pro ČEZ Distribuce provádět rekonstrukci elektrické sítě – týká se středu obce. Vrchní vedení bude demontováno a nové kabely budou uloženy do země. Na zrekonstruovanou síť budou nově připojovány domy. Zároveň v těchto místech dojde k obnově veřejného osvětlení.

Prosím vás o trpělivost, shovívavost a toleranci.

Starostka

**Finále 4. ligy amerického fotbalu
Neděle 15. 7. od 13.45 hodin na
fotbalovém hřišti**

LIBEREC TITANS

:

KARLOVY VARY WARRIORS

Občerstvení zajištěno.

Údolská pouť

Kryštofovo Údolí

28. – 29. července

Srdečně vás zveme na Údolskou pouť, kde na vás čeká řemeslný jarmark s ukázkami tradičních způsobů výroby, staročeské pochoutky a spousta zábavy pro malé i velké. I v tomto roce je připravena mobilní sklářská pec s možností vyzkoušet si sklářské řemeslo na vlastní kůži.

Během bohatého kulturního programu vystoupí
DI VADLO ULI ČNÍK
THE SIMPSON TRI O
LADYBIRDS
MYLUJU VENDULU
OLD GALAXY

HOP TRIO

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo
MK ČR U 11 793.